

Biznesa augstskolas Turība
GADA BALVA
Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

Uldis Pīlēns

Biznesa augstskolas Turība
GODA DOKTORS

Uzņēmējdarbība ir kā māksla - ārkārtīgi radoša nodarbe. Saskarsme ar realitāti, tās transformēšana caur savu līdzdalību, radot ko jaunu, nebijušu, prasa nestandarta domāšanu.

Biznesa augstskola Turība goda nosaukumu “Biznesa augstskolas Turība GODA DOKTORS” šogad piešķir uzņēmējam Uldim Pīlēnam, novērtējot viņa ieguldījumu uzņēmējdarbībā un jaunatnes iedvesmošanā, izvēloties šo, nebūt ne vieglo dzīves ceļu.

Kāda ir bijusi Jūsu līdzšinējā saistība ar Biznesa augstskolu Turība un kā vērtējat piešķirto goda nosaukumu GODA DOKTORS?

Protams, ka man ir gods saņemt šādu balvu. Aizvadītajā vasarā Turība mani uzaicināja nolasīt lekciju par uzņēmējdarbības filozofiju - jautājumiem, kurus nemāca skolā, bet kuriem jāiet cauri uzņēmēja dzīvē. Man par lielu izbrīnu auditorija bija pilna, tāpat negaidīti daudz cilvēku šo lekciju “Mans uzņēmēja kods” vēlāk noskatījās internetā, tas nozīmē, ka tēma ir aktuāla. Noteiktas formulas, kā gūt panākumus uzņēmējdarbībā, nav, betpatīkami, ka pēc lekcijas no studentiem saņēmu ļoti daudz un dažādus jautājumus.

Kāds ir bijis Jūsu izglītības ceļš?

Pēc izglītības esmu arhitekts, studēju Rīgas Tehniskajā universitātē un studentu apmaiņas programmas ietvaros nokļuvu Bauhaus Universitātē (Veimārā), kuru pēc četriem gadiem absolvēju ar izcilību. Atgriežoties Latvijā, kļuva par tikko dibinātā Latvijas Dizaina centra vadītāju, pēc pāris gadiem pieņēmu Liepājas aicinājumu un 5 gadus biju pilsētas galvenais arhitekts.

Uzņēmēja ceļš sākās ap 1989. gadu, kad kopā ar kolēģiem nodibinājām pirmo Arhitektūras un projektēšanas kooperatīvu Latvijā. Tikko tika atļauta privātā uzņēmējdarbība, 1991. gadā nodibinājām Ulda Pīlēna arhitektūras biroju, kuršlaika gaitā pārtapās par UPB holdingu, kādu to pazīstam šodien. Nupat atzīmējām uzņēmuma 27. jubileju – no piecu cilvēku arhitektūras biroja esam izauguši līdz būvniecības, būvmateriālu ražošanas, enerģijas ražošanas, tirdzniecības u.c. jomas 40 uzņēmumu holdingam. ➡

Jau 10 gadus eksportējam, un eksporta īpatsvars UPB holdingā veido 70% no apgrozījuma, taču saglabājam arī vietējo tirgu. Sākotnējo 5 darbinieku vietā nu jau mums ir vairāk nekā 1600 strādājošo. Pirms 15 gadiem nodibinājām izglītības fondu "Stabilitāte", piešķirot stipendijas gan Latvijā, gan ārzemēs studējošajiem. Kopumā mums ir jau ap 200 stipendiātu.

Pirms diviem gadiem Jūs UPB holdinga operatīvo vadību nodevāt jaunajai menedžeru maiņai. Kā Jūs pieņēmt šādu lēmumu? Cik viegli vai grūti bija pāriet no ikdienas lēmumu pieņemšanas, un vai šis lēmums attaisnojās?

Pieņemtais lēmums pilnībā attaisnojās. Paralēli nepārtrauktam uzņēmuma apgrozījuma pieaugumam (pērn 147 miljoni EUR) tiek dibināti jauni IT nozares uzņēmumi, kas nodarbojas ar mākslīgā intelekta savienošanu ar reālo ekonomiku. Attīstās projektēšana, kur tiek izmantotas 3D tehnoloģijas, joprojām paplašinās UPB eksporta ģeogrāfija, dibinām jaunas ārvalstu pārstāvniecības, papildus rietumu virzienam tagad arī austrumu virzienā, piemēram, 3 gadus aktīvi strādā inženieru birojs Baltkrievijā, šogad tāds tiek atvērts arī Lietuvā. Holdings savā darbībā kļūst aizvien sarežģītāks un komplicētāks. Ļoti iespaidīgu objektu pašreiz būvējam Baku lidostā, Azerbaidžānā. Par to visu var izlasīt mūsu mājaslapā un Facebook profilā. Esmu gandarīts, ka esam izveidojuši komandu, kas ir jauna, ambicioza un kurai ir vajadzīgs šī sava potenciāla apliecinājums.

Vai jaunā UPB holdinga vadība tomēr aizvien jautā Jums padomu?

Protams, tās ir tādas kā trenera un komandas attiecības. Tas ir līdzīgi, kad vecāki māca bērnam braukt ar divriteni. Sākumā pietur, bet tad palaiž vaļā, un viņš tālāk minas pats... Ja bērns arī nokrīt, tas ir vērtīgi. Galvenais divreiz nekrist vienā un tajā pašā vietā! Katrs kritiens, sasitums, neveiksme ir labākie dzīves skolotāji. Paradoksāli, ka no veiksmēm neko daudz nevar iemācīties. Tad notiek tikai tāds kā sevis iemidzināšanas process. Vislabāk, ja var iet pa dzīves šauro taku un spēt balansēt starp veiksmi un neveiksmi. Studējošajiem vai tikko augstskolu absolvējušiem jauniešiem arī jāsaprot, ka straujās veiksmes ceļš nebūt nav tas labākais.

Vairākkārt dzirdēts, ja skolēnus aicina pacelt rokas, kurš vēlas kļūt par uzņēmēju, to roku ir diezgan maz. Kādi ir Jūsu vērojumi par jauniešu vēlmi nodarboties ar uzņēmējdarbību, kā Jūs viņus iedrošinātu kļūt par uzņēmējiem?

Nav tik slikti. Vecāko klašu skolēnu auditorijās dažkārt esmu jautājis, lai paceļ roku, kuri vēlas kļūt par uzņēmējiem, man par lielu brīnumu rokas paceļ aptuveni 25-30%, un tas ir ļoti daudz, jo par uzņēmējiem maksimāli var kļūt 4-6% sabiedrības. Tā ir ļoti sarežģīta tēma. Pirmkārt, jāsaprot, ka ir atšķirība starp uzņēmējiem un vadītājiem – menedžeriem. Jā, studijās daudz kas der gan vieniem, gan otriem, bet uzņēmējiem ir nepieciešams lielāks "trakums" sevī nekā vadītājiem – menedžeriem. Ja menedžeru uzdevums ir vadīt procesu, tad uzņēmēju – mainīt pasauli. Daudzas lietas un īpašības, protams, viņus vieno, bet ir arī atšķirības. Piemēram, ne katrs labs vadītājs – menedžeris var būt labs uzņēmējs, un otrādi, ne katrs uzņēmējs var būt labs sava uzņēmuma vadītājs – menedžeris.

Kādēļ mums ir tik maz veiksmīgu jauno uzņēmēju?

Jāiemācās cauri dzīvei iet vērtīgi – jāattīsta sevī kritiskās domāšanas potenciāls. Uzņēmējdarbība ir kā māksla, tā ir ārkārtīgi radoša nodarbe. Saskarsme ar realitāti, tās transformēšana caur savu līdzdalību, radot ko jaunu, nebijušu, prasa nestandarta domāšanu. Atrast uzņēmējdarbības lauku, kurā neviens nav vēl bijis, iespējams tikai savienojot kritisko domāšanu ar vērtīgumu. Katram jaunajam uzņēmējam būs savs ceļš, kas nelīdzināsies neviena cita ceļam, bet, lai izdotos, sevi jāiegulda par visiem 100%.

Paradoksāli, ka no veiksmēm neko daudz nevar iemācīties. Tad notiek tikai tāds kā sevis iemidzināšanas process. Vislabāk, ja var iet pa dzīves šauro taku un spēt balansēt starp veiksmi un neveiksmi.

Kā Jūs vērtējat Latvijas biznesa vidi kopumā? Cik viegli vai grūti ir uzsākt biznesu?

Tehniski šodien uzsākt biznesu Latvijā nav grūti. Esmu saskāries ar dažādiem šķēršļiem rietumvalstīs, uzsākot eksportu, tādēļ varu teikt, ka Latvijā uzņēmējdarbībai ir labvēlīga vide. Traucējošākais faktors ir biežās izmaiņas likumdošanā. Tam, kurš netiek pāri Latvijas birokrātiskajai šķēršļu joslai, jāpadomā kritiski, vai viņam vispār ir krampis, kas tik ļoti būs nepieciešams uzņēmējdarbībā. Ārpus Latvijas strādāt būs vēl grūtāk, jo ar atplestām rokām mūs neviens tur negaida.

Ar šodienas izpratni varu teikt, ja uzņēmējs sev par galveno mērķi uzstāda tikai peļņas gūšanu, ar to var izrādīties par maz. Jā, pašā sākumā, ja tikko augstskolu absolvējis students sāk uzņēmējdarbību, peļņa var būt mērķis, bet viņam iespējami drīz jātransformē mērķis. Ja jaunais uzņēmējs pakāpeniski spēj mainīties, mērķus pielāgojot arī sabiedrības vajadzībām, tad var runāt par to, ka varbūt viņam izdosies veidot ilgtspējīgu uzņēmējdarbību. Man pašam Vācijā savulaik bija divi mentori, kuri divās nedēļās manī ielika tik daudz dzīves skolas gudrību un izpratni par tirgus ekonomiku, kas manam uzņēmējdarbības ceļam bija neizsakāmi vērtīgi. Tieši tāpēc arī es esmu tagad gatavs meistarklasēs Integrālajā izglītības institūtā dalīties savās zināšanās.

Mans novēlējums studentiem un absolventiem ir nebaidīties no sava intuitīvā ceļa, nepalikl iesprostotiem tikai prāta kontrolētās situācijās.

KALPOTÁJS

IV. KAUFMÁN

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

1880-1940

Vai arhitektūrā ir vēl kāds nepiepildīts sapnis, ko Jūs vēlaties realizēt?

Sapnis pamazām jau pārvēršas realitātē, jo esmu arhitekts topošai Integrlā Izglītības institūta ēkai, kurai šogad Ķīpsalā liksim pamatus. Uz izvēlētā zemes gabala aug sešas simtgadīgas liepas, kuras labi saderēsies ar modernās arhitektūras ēku. Tai esmu izvēlējis olas formu, blakus atradīsies viesu māja, lai uzņemtu semināru un retrītu dalībniekus arī no tālienes.

Ar ko Jūs nodarbojaties brīvajā laikā, kā atpūšaties?

Manī vienmēr ir bijusi vēlme bagātināt sevi ar koncertu, operu apmeklējumiem un literatūru. Pastaigas gar jūru, pa mežu ir uzlādējošas un ne ar ko neatsveramas. Ir būtiski turēt līdzsvarā ķermeņa, dvēseles, gara attīstību. Esmu atsācis gleznot, tās ir manas krāsu meditācijas. Nebiju to darījis kopš studiju laikiem Veimārā, kur toreiz mans lielākais projekts bija iespaidīgi 4x10 metri studentu kluba sienu gleznojumi.

Ko Jūs novēlētu Biznesa augstskolai Turība un tās studentiem?

Mans novēlējums ir studentiem un absolventiem nebaidīties no sava intuitīvā ceļa, nepalikt iesprostotiem tikai prāta kontrolētās situācijās. Mēs katrs esam apveltīti ar augsti attīstāmu intuīciju, tādēļ Jauties savai sirdsbalsij ir daudz būtiskāk nekā sava prāta sacītājam. Ja dzīvē nonākat situācijā, kurā jāizvēlas klausīt prātu vai sirdi, tad mans ieteikums ir klausīt sirdi. Tā zinās precīzāk!

Ja arī neizdodas kļūt par uzņēmēju, tas nekas, ne visiem tādiem jābūt, tāpat kā ne visiem jāturpina vecāku biznesu.

Uzņēmējdarbībai ir arī sava garoziņa. Nevajag iedomāties, ka uzņēmējdarbības atribūtika ir lielāka automašīna, plašāks dzīvoklis, smalkāks pulkstenis vai tml., jo bez tā visa uzņēmējs var iztikt. Ja tomēr kļūstat par uzņēmējiem, tad novēlu nebaidīties krist no zirga, jo tikai tie, kuri sasitas, spēj saprast sasišanās iemeslu nākotnei. Tu

Tam, kurš netiek pāri Latvijas birokrātiskajai šķēršļu joslai, jāpadomā kritiski, vai viņam vispār ir krampis, kas tik ļoti būs nepieciešams uzņēmējdarbībā.

